

[Lilli Gyldenkilde]

dring i reglerne om *eftervederlag* for repræsentanterne i Europa-Parlamentet . . .«.

Det er altså det, dette forslag handler om. Det handler kun om, at man nu kan få eftervederlag i mindst et halvt år i stedet for i mindst tre måneder, som man tidligere kunne. Det handler ikke om spor andet, hr. Dohrmann, og det synes jeg det er vigtigt at vi lige får konstateret – i og med, at vi ikke er uenige i dele af argumentationen med hensyn til løftet i folketingsmedlemmernes vederlag.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Det, det drejer sig om, er simpelt hen fordelingspolitik, hvor Fremskridtspartiets synspunkt er, at der er mange i det danske samfund, der trænger til noget, men de, der står i forreste række, er absolut ikke medlemmerne af EF-Parlamentet. De har det godt, og de tjener fedt. De skulle langt, langt ned i køen.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Også VS var imod lønforhøjelsen til folketingsmedlemmerne, og vi bryder os ikke om en automatik, der siger, at når de danske folketingsmedlemmers løn bliver hævet, så skal Europa-parlamentarikernes grundvederlag også hæves. Vi synes faktisk, at deres løn er alt for stor, når grundvederlaget tillægges eftervederlaget og alle de andre goder, disse parlamentarikere har. Det var så det.

Dette forslag handler, som fru Lilli Gyldenkilde var inde på det, om eftervederlaget. VS sagde i sin tid, da vi talte om lønforhøjelsen, at vi gik ind for, at fratrædelsesgodtgørelsen blev bedre, og derfor støtter vi også, at EF-parlamentarikerne får seks måneders eftervederlag i stedet for tre måneders.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget for forretningsordenen. Hvis ingen

gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om offentlige tilskud til lokal radio- og fjernsynsvirksomhed.

Af Ingerlise Koefoed (SF) og Helge Mortensen (S) m.fl.

(Fremsat 28/10 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Jeg skal straks sige, at jeg må afvise forslaget, og det vil jeg gøre med ganske få bemærkninger.

Jeg synes ikke, det er det rigtige tidspunkt at tage en forhandling om de spørgsmål, forslaget rejser. Det er jo sådan, at der i begyndelsen af 1987 skal komme et nyt lovforslag om lokalradio og lokal-tv.

Vi har en aftale med Det Radikale Venstre fra maj måned om, at vi på grundlag af en nøje undersøgelse af de økonomiske og andre problemer ved lokalradiovirksomheden vil prøve at finde frem til en fælles lovgivning for lokalradio og lokal-tv. Vi er for tiden i fuldt sving med at indsamle og bearbejde en række oplysninger, bl.a. af økonomisk karakter, om forsøgsordningen og om den nye radioordning med henblik på lovforslaget, som skulle omfatte begge medier. Desuden venter vi på den afsluttende rapport fra lokalradio- og tv-udvalget. Det betyder, at dette beslutningsforslag kommer på et ret akavet tidspunkt.

Jeg vil godt sige en lille smule om indholdet i forslaget, for det er svært at forstå. Jeg skal gøre det kort, for vi får sikkert lejlighed til at gå mere detaljeret til værks på et senere tidspunkt.

Jeg synes, det er underligt, at forslaget omfatter både radio og tv, når lokal-tv vitterlig indtil 30. september 1987 befinder sig i en forsøgsordning, og Tinget har ikke taget stilling til lokal-tv's fremtid.

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Dernæst går forslaget, hvis vi holder os til radioerne, ud på, at det offentlige yder et tilskud på $\frac{2}{3}$ af driftsudgifterne pr. sendetime, dog maksimalt 300 kr. pr. time og et maksimum på 1.000 timer. Man forestiller sig altså en maksimalpris pr. time på 450 kr., og stat og kommune betaler hver sin tredjedel.

I lokalradio- og tv-udvalgets betænkning fra 1985, »Nærradio og Lokal-TV i Fremtiden«, findes der detaljerede oplysninger om lokalradioernes budgetterede driftsudgifter og sendetimer for 1985. Her vil man se, at radioernes driftsudgifter i gennemsnit ventes at blive ca. 320 kr. pr. time.

Man vil også kunne regne ud, at de radioer, der ville komme til at lukre på en ordning som den foreslåede, er de store radioer, dem med fastansatte lønnede medarbejdere. Beslutningsforslaget ligner altså et forslag om en støtteordning for de mere professionelle radioer. For de andre er der ikke meget at hente her, for $\frac{2}{3}$ af ingenting er immervæk kun ingenting.

Jeg nævner kun dette for at sætte et spørgsmålstejn ved udgiftsskønnet i beslutningsforslaget, som synes at være baseret på, at der udløses maksimal støtte til 100 radiostationer og 20 tv-stationer. Hermed være ikke sagt, at vi ikke meget hurtigt kan komme af med 100–125 mill. kr. om året, endda et højere beløb, hvis et forslag af denne karakter skulle gå igennem. Der kommer mange flere radioer end 100, og forslaget indeholder en tilskyndelse for dem til at placere sig med en sendetid og driftsudgifter, der giver dem ret til det højeste tilskud.

Hertil skal jeg kun føje, at hvad enten man kalder støtten kommunal eller statslig, er regeringen imod nye automatiske offentlige støtteordninger som den, der er foreslået her. Regningen vil i øvrigt ende på statens bord, idet man fra kommunal side vil kunne stille krav om, at den kommunale andel revideres via bloktilskud.

Tastesen (S):

Jeg vil starte med at sige til kulturministeren, at når forslaget kommer nu, er det netop, fordi det skal være et signal til regeringen om, at et flertal i Folketinget ønsker et bedre finansieringsgrundlag for nærradioer og lokal-tv. Vi går nemlig ud fra, at der vil være et flertal for forslagets hovedprincipper,

for Det Radikale Venstre har, så vidt jeg har forstået det, givet en klar melding om, at man er imod reklamefinansiering i de lokale medier.

Det er således vigtigt, at der findes et flertal, som giver regeringen besked på, hvordan den skal udarbejde sine forslag til ændring af loven om radio- og fjernsynsvirksomhed. Under alle forhold skal loven, som ministeren siger, til forhandling i denne folketings-samling. Hvis ikke det sker, er det ensbetydende med, at man drejer nøglen om for de lokale tv-stationer, fordi forsøgsordningen jo udløber 30. september 1987.

Jeg håber derfor, at et flertal i løbet af kort tid vil finde frem til et finansieringsgrundlag, der er fri for kommercielle interesser. Der er noget, der tyder på, at regeringen er ude på at fjerne det økonomiske grundlag for de lokale tv-stationer før tiden, og det vil i særlig grad ramme arbejderbevægelsen. Socialdemokratiet har ingen interesse i at bevare bingospil som et væsentligt finansieringsgrundlag for nærradio og lokal-tv. Men det cirkulære, justitsministeren har udsendt om ændrede regler for bortlodning fra 1. januar 1987, er i realiteten det samme som at standse alt offentligt bingospil i nærradio og lokal-tv.

Jeg må derfor spørge, om justitsministeren har talt med kulturministeren, som jo har ansvaret for mediepolitikken, før cirkulæret blev udsendt. Det mindste, man kan forlange af en regering, hvis den vil opføre sig anstændigt, er dog, at den afventer en beslutning om nye finansieringskilder for nærradio og lokal-tv, hvad enten det skal være reklamefinansiering, som regeringen ønsker det, eller det skal være offentlig finansiering, som Socialdemokratiet og forhåbentlig et flertal her i Folketinget ønsker det. Er vi kommet så langt, skal jeg gerne tilslutte mig en ajourføring af reglerne om bortlodning. Jeg mener ikke bingospil er nogen særlig lykkelig finansieringskilde i forbindelse med driften af nærradio og lokal-tv.

Der er også kommet det ind i det, at der er truffet en afgørelse af det centrale nævn om dagblades bestemmende indflydelse i forbindelse med den lov, vi har vedtaget her i Folketinget. Den beslutning, det centrale nævn har taget, er jeg stærkt i tvivl om virkelig har været lovgivernes mening. Jeg kan i hvert fald sige, at det ikke har været Social-

[Tastesen]

demokratiets mening, at man efter entreprise-modellen uden videre kan give et dagblad bestemmende indflydelse. Men det er altså en afgørelse, der er truffet i det centrale nævn.

Denne afgørelse bliver endnu mere alvorlig, hvis ministerens reklamefinansiering kommer ind i billedet, for så får man kombinationen af dagblade og erhvervsvirksomheder, som helt givet som stærke kræfter vil kunne trække reklame og annoncering til sig. Man fordrejer magten, så de får et magtmonopol som det, vi har set ved dagspressens udvikling, hvor en enkelt avis i de fleste bysamfund sidder tilbage som et monopol. Med hensyn til at man hjælper de professionelle med offentlig støtte, vil jeg sige, at der er tale om en kombination af hjælp både til professionelle og amatører i denne forbindelse.

Regeringens tanker og forslag og den fortolkning, det centrale nævn har foretaget, kombineret med reklameindflydelse, vil først og fremmest være et tilbud til de helt stærke kræfter i denne forbindelse.

Jeg må i øvrigt sige, at informationsteknologien spiller en væsentlig rolle, også i forbindelse med de hybridnetforhandlinger, som nu er i gang. Jeg håber, at kulturministeren kommer med, for det har noget med lokal-tv og for så vidt også med nærradio at gøre.

Jeg må minde om den fællesudtalelse – som jeg gerne citerer, hvis der bliver tid til det senere – som Socialdemokratiet og regeringen er enige om, om en kulturpolitisk afbalanceret løsning af alle disse problemer, og det skal komme til udtryk i den lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, som skal vedtages her i Tinget.

Flemming Jensen (KF):

Jeg vil gerne indlede med at sige, at vi i Det Konservative Folkeparti naturligvis er enige med forslagsstillerne i, at bruddet på monopolet har vist sig betydningsfuldt for den lokale debat. Eller måske skal jeg sige, at det har vist sig betydningsfuldt mange steder, nemlig dér, hvor man for alvor har taget sig på at informere og debattere, hvad der sker i det lokale område. Dér, hvor man ikke mere eller mindre hundrede procent søger at drive en slags musikradio, har de lokale sen-

dere haft betydning og vil få endnu større betydning.

Men om det automatisk skal føre til, at de også skal finansieres af de offentlige kasser, er straks en ganske anden sag.

Det er sikkert korrekt, at selv om man fortsat kan benytte bingo, lytterhilsener, støtforeninger osv., så kan det blive vanskeligt at drive disse sendere.

Jeg anerkender, at forslagsstillerne forlanger, at stationerne skal skaffe en tredjedel af driftskapitalen selv, vel også for at vise, at der er seriøsitet i foretagendet. Men de to tredjedele skal de offentlige kasser altså dække ifølge dette forslag, med betingelser og begrænsninger.

Det er ikke vores kop te. Jeg kunne godt nøjes her med at henvise til ministerens tale, også for så vidt angår det skøn, forslagsstillerne har gjort over de udgifter, der vil være forbundet med forslaget. Jeg går også ud fra – skulle forslagsstillerne ikke selv komme i tanker om det, er der nok andre, der gør det – at pålægger man kommunerne, det er jo lov, disse udgifter, så skal de nok gøre opmærksom på, at de skal holdes skadesløse af statskassen, så det reelt bliver statskassen alene, der kommer til at dække gildet.

Det er Det Konservative Folkepartis opfattelse, at vi ønsker at vente, til der relativt snart kommer et forslag om en permanent ordning for både radio og tv, i håb om, at der til den tid – jeg skal nok passe på ikke at sige det alt for stærkt – kan skabes flertal for en ordning, der ikke automatisk inddrager skatteyderbetaling, men er baseret på ganske andre kilder.

Helge Sander (V):

Venstre er meget tilfreds med, at kulturministeren her bekræftede, at han i begyndelsen af det nye år vil fremsætte et lovforslag om lokalradio og -tv. En del af dette lovforslag vil forhåbentlig komme til at omfatte lokalmediernes finansieringsmuligheder, for det er i allerhøjeste grad nødvendigt.

I Venstre vil vi være meget betænkelige, såfremt det forslag, vi har til behandling i dag, vil komme til at danne grundlag for finansieringen af disse lokalmedier. Offentlig finansiering og fremgangsmåden i det hele taget, som ministeren beskrev det, er efter Venstres opfattelse ikke særlig heldig. Vi me-

[Helge Sander]

ner fortsat, at reklamefinansiering, også af lokalmedierne, er en helt naturlig ting, naturligvis sammen med de muligheder, der allerede er i dag såsom medlemsbidrag og lytterhilsener.

Dette forslag koncentrerer sig altså alene om det finansielle. Vi synes nok, det er værd at gøre opmærksom på, at det er meget godt, hvis man har pengene, men det er altså også nødvendigt, at man har en frekvens, således at man kan sende. Derfor er der også andre grunde til, at vi ser frem til behandlingen af kulturministerens lovforslag i begyndelsen af 1987.

Vi hører i disse tider meget om de manglende frekvenser i det storkøbenhavnske område, og det mener vi er vigtigt at vi får set på. Der er nogle reserver, vi har et ledigt P 4-område, som vi mener det ville være naturligt at man drager ind for at efterkomme så mange ønsker som muligt. Samtidig har man i andre områder, og ikke mindst i det jyske, den praksis, at man opretter en masse små sendere, der vistnok kun har en rækkevidde på ca. 7 km, så det næsten er misbrug af sendemulighederne.

Jeg er fuldstændig klar over, at det er i overensstemmelse med retningslinjerne i forbindelse med den lov, vi vedtog sidste år, men jeg mener, at der er nogle ting, vi må se på. Det er nogle ting, der er uforståelige i mange kredse, og som samtidig fordyrer lokalradioerne.

Senderne er for svage. Mange steder må man inden for den samme kommune have flere sendere, der sender på forskellige frekvenser. Der er problemer omkring de lokale nævn, især i de områder, hvor man etablerer fællesnævn, altså små, praktiske ting, som vi skal have kigget på. Generelt vil vi efterlyse større fleksibilitet, og det er jeg også overbevist om at der er flertal for at få skabt, når vi her i Tinget vender tilbage til spørgsmålet.

Til slut vil jeg nævne endnu et hængeparti, og det er dagbladene, som vi fortsat mener det er en helt naturlig mulighed at give sendetilladelse. Vi synes, det er urimeligt, at dagbladene, der har deltaget i det kulturelle, det informative liv i lokalsamfundene og i det hele taget i lokaldebatten, skal straffes i form af, at de ikke kan få sendetilladelse.

Men alle disse ting sammen med det finansielle, som er sat på dagsordenen i dag,

vender vi altså tilbage til, og vi må derfor afvise det fremsatte forslag.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Når vi nu er i færd med at snakke udenom, vil jeg da godt tage tråden op efter hr. Helge Sander og sige, at det kan jo godt undre, at hr. Helge Sander og hans parti og andre partier bag regeringen har stemt for den ordning, der gælder for dagbladenes adgang til at være med på lokalmedieområdet, og så i dag gør det til et stort spørgsmål i forbindelse med den næste revision. Men o.k., det er hr. Helge Sander jo i sin gode ret til.

Om forslaget til folketingsbeslutning vil jeg sige, at man ikke, som andre har sagt, kan beslutte noget eller tage stilling til det i dag. Det ville være at se helt bort fra de to udredninger, vi endnu ikke har fået, dels den afsluttende rapport fra Gerda Louw Larsenudvalget, dels de undersøgelser, ministeriet har i gang, også om finansieringsspørgsmålet, vedrørende lokalradio og -tv. Det arbejde, som er i gang, er en udløber af det forlig om TV 2, regeringen og Det Radikale Venstre indgik i foråret 1986, og vi afventer naturligvis resultatet af det arbejde, før vi tager endelig stilling til, hvordan vilkårene skal være for lokalmedierne.

Når det er sagt, vil jeg godt tilføje, at det stadig er vores opfattelse, at der ikke kan blive tale om at slippe reklamefinansieringen løs i lokalmedierne. Dermed har jeg antydnet, at der bliver et finansieringsspørgsmål at diskutere i forbindelse med den egentlige revision af lovgivningen.

Når jeg ikke tror, at den konstruktion, som er foreslået her, er brugbar, så har det bl.a. at gøre med, at man uden videre indkalkulerer kommunerne. Jeg vil godt stille det spørgsmål: har forslagsstillerne sikret sig, at de kommunale myndigheder er med på den konstruktion? I givet fald kan det undre, at der mig bekendt ikke er kommuner, der til dato har støttet lokal radio- og tv-virksomhed. Vi har tidligere givet udtryk for, at vi mente, det var en oplagt ting for lokale myndigheder at støttet lokal radio- og tv-virksomhed, fordi det jo i høj grad er en virksomhed, der knytter sig til de enkelte lokale områder.

[Bilgrav-Nielsen]

Men vi kan drøfte sagen videre, når vi har det endelige lovudspil. Det er i den sammenhæng, vi har det samlede overblik.

Arne Melchior (CD):

CD opfatter dette forslag til folketingsbeslutning som et signal fra forslagsstillerne, og den opfattelses rigtighed blev jo bekræftet af hr. Tastesens indlæg. Man kan så diskutere, om det er et signal i tide eller i utide eller i fortid, men o.k., signaler er da altid velkomne, selv om dette vel ikke kan være særlig overraskende.

Vi kan bakke op om ministerens stillingtagen til forslaget. Især skal jeg fra ministerens tale citere, at regeringen er imod nye automatiske offentlige støtteordninger som den her foreslåede. Det dækker også CDs opfattelse.

Må jeg om vurderingen af, hvor meget en sådan automatisk støtteordning ville kunne komme til at betyde i penge, pille ved den forudsætning, som er indeholdt sidst i bemærkningerne, nemlig at grundlaget for den pengemæssige vurdering har været 100-125 lokalradiostationer og 20-25 lokal-tv-stationer.

Jeg har hørt i radioen, at alene i Københavns kommune er der 30 ansøgninger om lokalradiosendere, og derfor tror jeg, at tallet 100-125 er alt for lavt sat. I hvert fald vil en støtteordning som den her skitserede under alle omstændigheder accelerere antallet af både radiostationer og tv-stationer, så forudsætningen kan højst være et gæt, og et gæt er jo sjældent særlig kvalificeret.

Må jeg bemærke, at jeg i øvrigt mener, at reklame er en god ting, og at i miljømæssige forhold begrundede begrænsninger af reklameudfoldelse er et onde for en velfærds- og fremgangsstat. Når jeg føler trang til at nævne dette under behandlingen af dette forslag, er det ikke kun for princippet skyld, men for at understrege, at ikke mindst på lokalområdet er reklame en meget vigtig ting for mellemstore og lidt mindre virksomheder, der ikke vil kunne gøre sig gældende i kapløbet om reklamesendetid i landsdækkende medier, og som heller ikke har behov derfor, og hvor en sådan landsdækkende investering vil være alt for kostbar for den pågældende virksomhed. Såvel inden for detailhandel som inden for en lang række serviceerhverv

er det meget vigtigt, når der ikke er tale om mærkevarer, at lokale virksomheder kan komme til orde reklamemæssigt i deres område.

Vi har alle sammen i vor levetid oplevet, hvordan lokale ugeaviser og lignende organer har sat sig på meget store dele af annoncemarkedet. Det har ikke hindret aviserne med større udbredelse i også at få meget gode reklameindtægter. Disse lokale aviser - trykte reklamemedier - har været til stor fordel for lokalområdet virksomheder, og det vil være en stor skade at afskære sig fra det.

Jeg vil gå positivt til værks og sige, at det vil være en stor fordel at muliggøre - med rimelige retningslinjer for placering af reklameindslagene - chance for lokale erhvervsvirksomheder for at gøre sig gældende i lokalområderne. Hvis man forpasser en sådan mulighed, vil det være til fordel for de store virksomheder, som jeg ikke har noget imod, men klart til skade for de mange for vort samfund så karakteristiske mindre og mellemstore virksomheder.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan tilslutte sig ministerens tale. Det blev sagt meget klart her, at vi venter en revision af loven i begyndelsen af det nye år, og jeg vil derfor ikke bruge tid i dag på at diskutere forskellige finansieringsformer. Nu har vi fået et synspunkt frem, og det kan ministeren så have i baghovedet. Vi er nogle, der måske ikke synes, det er den vej, vi skal gå, så vi andre kan måske overveje, hvilke muligheder vi synes der skal være.

En ting vil vi gerne fra Kristeligt Folkepartis side have slået fast: at lokal radio og lokal tv er af største betydning, det er af største betydning, at de får en mulighed for at virke, og så kan vi, når det nye lovforslag kommer, tage diskussionen op om, hvordan vi sikrer det.

Poulsaard (FP):

Det er sjældent, at jeg har lejlighed til at sige tak til kulturministeren. Det har jeg i dag, og derfor vil jeg ikke undlade at gøre det.

De bliver så sure i Socialdemokratiet og SF, når man siger til dem, at de bare pøser penge ud, og at de er uansvarlige. Men igen

[Poulsgaard]

er det jo staten, der skal betale, og hvorfor er det så egentlig det, kunne man spørge? Nu har vi lige fået forslag om, at vi skal give støtte til partierne – vi har ikke besluttet det endnu, men vi bliver jo nok enige om det, det ender det nok med. Det er da klart, at så skal vi støtte her også, for hvorfor skal der ikke støtte til radio, hvorfor skal der ikke støtte til ditten, og hvorfor skal vi ikke have støtte til datten? Det med at drive noget uden støtte, det strider jo imod al socialistisk tankegang.

Jeg kan da godt forstå, at de røde partier er lidt nervøse, nu har man sådan et dejligt monopol, man har Danmarks Radio og Fjernsyn, de har gjort deres gode gerninger nu i mange år. Men nu er der altså nogle lokalradioer, der begynder at true dem på eksistensen, vi får TV 2. Vi kan jo også se, når arbejderbevægelsen skal drive forretning – vi kan jo bare tage Aktuelt – hvordan i himlens navn ville det være gået med dette blad, hvis ikke man pøsede millioner og atter millioner af kroner i det? Arbejderbevægelsen duer ikke til at drive forretning. Den duer til at bluffe skatteborgerne, flå dem, det er det eneste, den duer til. Det er simpelt hen det eneste, den duer til, og så kommer man med sådan et forslag.

Men vi har fået de lokalradioer, og der var andre ting, man skulle gøre i stedet for at snakke om støtte til radio- og tv-stationer. Jeg vil spørge regeringen én gang til: hvornår får vi lov til at sætte en parabolantenne op, sådan at vi kan tage de signaler ned, der kommer?

Al den dér snak om, at der ikke er frekvenser nok, at der ikke er plads til lokalradioerne, er jo det rene, ja idioti må man vel ikke sige. Det er næsten den samme luft, der svæver over Italien og andre steder, og i disse lande har man altså plads til en uendelig masse radiostationer, så kom ikke og bild mig det ind. Når man siger, at man ikke har plads i Danmark, så er det simpelt hen politisk bestemt, at man ikke vil have plads til dem. Selvfølgelig er der plads, selvfølgelig skal de, der har lyst til at drive en lokal radio, have lov til det. Vi havde i sin tid et væld af aviser, vi havde socialdemokratiske aviser, vi havde radikale aviser, vi havde Venstreaviser, og vi havde konservative aviser. Det var da glimrende, og kunne vi få lige så mange radioer, som vi havde aviser

dengang, ville det da være dejligt. Selvfølgelig skal de have lov til det, og hvis de ikke kan drive de stationer uden at få nogle reklamekroner ind, ja så skal de selvfølgelig have reklamekroner. Men det er jo de Radikale, der også afgør det.

I det hele taget kan man jo undre sig over en institution som Danmarks Radio; lytterne flygter væk fra den, hvor mange hører og ser længere radio og fjernsyn i dette land? De fleste nogenlunde fornuftige mennesker har video, så bestemmer de selv, hvad de vil se, og man hører lokalradio, man hører alt muligt andet, men Danmarks Radio mister kunder i stribevis. Hvis det havde været andre forretninger, der gjorde det, så var man begyndt at afskedige medarbejdere, at indskrænke, men Danmarks Radio går præcis den modsatte vej, man ansætter nye hundrede medarbejdere. Regningen er det lige meget med, for den sender de jo bare til licensbetalerne.

Det er jo den måde, man driver forretningen på, når det er de røde, der står for det, og sådan må det tilsyneladende fortsætte nu her på lokalradioområdet. Jeg håber, at jeg kan komme til at sige tak til de Radikale, at de Radikale ikke kan stå model til det. Den tale, hr. Bilgrav-Nielsen holdt, kunne jo tydes både på den ene og den anden måde.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Jeg tager såmænd ikke ordet for at diskutere mediepolitik med hr. Poulsgaard. Men når hr. Poulsgaard påstår, at arbejderbevægelsen ikke duer til at drive forretning, så er det selvfølgelig en påstand, som svarer til, om jeg sagde, at privatkapitalen ikke duede til at drive forretning, jf. tilfældet Superfos. Den slags let fremsatte påstande synes jeg ikke er på sin plads i denne mediedebat.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Nej, det kan da godt være, hr. Tastesen ikke synes det. Men skal vi begynde at snakke om Stjernen, skal vi begynde at snakke om en masse af de ting, som arbejderbevægelsen har haft fat i: bageri og hvad ved jeg, det har gået med drønende underskud det hele. Det er klart, man kan altid hænge en-

[Poulsgaard]

kelte koncerner og virksomheder ud, der ikke går så godt, men det er spillets regler, de går ned med flaget, og så kommer der nye.

Men det sker jo ikke, når arbejderbevægelsen står bag. Hvis en virksomhed skranter, så putter man bare nye millioner kroner i den syge virksomhed. Det er forskellen på de privatkapitalistiske og de socialistiske virksomheder.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg skal gøre opmærksom på, at forslaget til folketingsbeslutning stadig væk omhandler offentlige tilskud til lokal radio- og fjernsynsvirksomhed.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Ja, det er nok på kanten. Det er ret typisk, at hver gang man kritiserer arbejderbevægelsen for ikke at kunne drive forretning, så må man gå helt tilbage til 1950'erne, da bryggeriet Stjernen lukkede.

Jeg vil sørge for, at hr. Poulsgaard får en oversigt over veldrevne kooperative virksomheder, som har eksisteret i mange år, fra Den Kooperative Finansieringsfond og fra Det Kooperative Fællesråd, så hr. Poulsgaard kan komme på bedre tanker.

Kinch-Jensen (VS):

Også i VS har vi den opfattelse, at formålet med at lave lokal radio ikke er at drive forretning, men netop at lave radio. Og det har været sådan de sidste par år, at mange af de nærradio- og lokal-tv-stationer der er dukket op, har været nødt til at bruge en stor del af deres tid ikke på at lave radio, men på at lave bingospil og forskellige andre ting. Mange har udfoldet en fantasi, som bestemt var beundringsværdig, men der går altså en masse tid med det.

Vi synes, at det forslag, som er fremsat af SF og Socialdemokratiet, er et udmærket forslag, og vi støtter det fuldt ud. Det vil netop kunne sikre, at formålet med det, der sker rundt omkring, er at lave radio og ikke at lave forretning. Det viser sig jo – hvad vi også har kunnet se i Odense, hvor jeg kommer fra – at når man laver lokalradio og lokal-tv, skaber det faktisk et engagement i det, man laver.

Folk, der selv har oplevet at være i lokalradioen eller -fjernsynet, lytter mere til det og er mere interesserede i, hvad der foregår, og bruger ikke bare de lokale radio- og fjernsynsstationer som sådan et lydteppe. Og den udvikling imod, at det er engagementet, der driver det arbejde, man gør med lokalradio og -tv, og ikke bare det at skulle sælge en vare og få tiden til at gå, synes vi er utrolig vigtig. Det er de perspektiver, der ligger i meget af den lokale radio- og fjernsynsvirksomhed, der foregår.

Desværre ser vi også en tendens til, at en del radiostationer udfylder en stor del af tiden med musik. Det synes vi ikke er så godt. Det kan ikke være rigtigt, at man bare forsøger at udfylde hele sendetiden for at fastholde lytterne med noget, som ikke på nogen måde engagerer og fastholder. Derfor synes vi også, at der er nogle rigtige tanker i forslaget med hensyn til at prioritere de lokale radio- og fjernsynsvirksomheder, som har fået sendetimer, og ikke at prioritere dem, der har mange sendetimer.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg skal på forslagsstillernes vegne takke hr. Bilgrav-Nielsen for i hvert fald positiv indstilling til, at man ikke skal reklamefinansiere lokalradioer og lokal-tv. Jeg ser frem til, hvordan den positive indstilling vil blive udmøntet i det endelige lovforslag om lokalradio og lokal-tv.

Jeg kan måske også takke fru Inger Stilling Pedersen, det ved jeg ikke rigtig. Noget i fru Inger Stilling Pedersens udtalelser om, at nu måtte vi jo se til den tid, lokalradioerne var meget vigtige osv., kunne måske tydes som en vis åbenhed over for en anden form for finansiering end den rent kommercielle.

I øvrigt skal jeg takke de øvrige ordførere for, at de har læst forslaget og udtalt sig om det.

Det er da rigtigt, som det er blevet sagt, at man ikke kan træffe afgørelse om dette forslag i dag, selvfølgelig ikke. Vi ved godt, at man i Kulturministeriet arbejder med den endelige lovgivning for området. Vores forslag er, som hr. Tastesen også har sagt, at forstå som et udspil til forhandlerne om, hvordan man kunne finansiere det, og selvfølgelig også et udspil til Det Radikale Venstre. Hvis Det Radikale Venstre skulle kom-

[Ingerlise Koefoed]

me i tvivl om, hvordan man kan klare sig uden reklamefinansiering, så er her i hvert fald én model, som kunne løse problemerne.

Dermed vil vi ikke sige, at dette er den eneste model, der kan godt tænkes andre modeller, og vi vil meget gerne, også fra kulturministerens side, se andre modeller og overveje dem. Dette er den model, som lå forslagsstillerne nærmest, men vi er ikke lukkede for, at der kunne findes andre veje.

Det, vi ikke ønsker, er reklamefinansiering, og det ønsker vi ikke, fordi vi ved, at det vil betyde, at en del af de små radio- og tv-stationer – især radioer, som henvender sig til et særligt, ikkekøbedygtigt publikum – vil få meget svært ved at overleve, for hvorfor i alverden skulle man dog reklamere i en sådan radio. Man reklamerer jo for at gøre publikum opmærksom på, at man har nogle gode tilbud, som publikum må interessere sig for, også gerne kontant.

Jeg er lidt forbavset over, at kulturministeren og hr. Helge Sander og andre fra regeringspartierne gang på gang siger, at man ikke vil være med til offentlig finansiering af dette kulturområde. Jeg må spørge: hvorfor netop dette kulturområde? Det er jo et område, som i høj grad har tiltrukket sig folkelig opmærksomhed. Man støtter fra statens og kommunernes side mange andre kulturaktiviteter, man støtter teater, man støtter biblioteker, og man støtter idræt. Når specielt hr. Helge Sander står og siger, at man i Venstre ikke bryder sig om offentlig støtte til kulturaktiviteter, så må jeg da spørge, hvordan hr. Helge Sander har manifesteret den holdning over for idrætten, som jo lever af meget stor offentlig støtte fra kommunerne og efterhånden også en del støtte fra staten.

Det er blevet sagt, at det er lige meget, om det er staten eller kommunerne, der skal betale de to tredjedele af driftsudgifterne, for det er alligevel staten, der kommer til at betale det. Sådan kan man jo altid spille bolden videre fra den ene til den anden tilskudsgiver, de forskellige administrationsmønstre for offentlige tilskud er temmelig indviklede. Men jeg vil i øvrigt sige, at der er store muligheder for, at kommunerne og eventuelt amtskommunerne vil kunne konvertere nogle af de kontante tilskud til lokaler og faciliteter, til materiel i det hele taget. Om man så også skal have kompensation i bloktilskuddene for det, vil jeg overlade til

fantasien hos dem, der sidder med alle indvendingerne imod tilskud, for vi, der ikke har indvendinger imod offentlige tilskud, mener jo, at man godt kunne finde ud af det her.

Hr. Bilgrav-Nielsen spurgte, om forslagsstillerne har været i kontakt med de kommunale organisationer om forslaget. Jeg ved ikke, hvordan det er for Socialdemokratiets vedkommende, men fra SFs side har vi ikke henvendt os til Kommunernes Landsforening med forslaget. Men vi har naturligvis drøftet det med vore kommunalpolitikere, som har været meget positivt indstillet over for det.

Når hr. Bilgrav-Nielsen siger: hvis kommunerne er interesseret i lokalradio, hvorfor går de så ikke ind med støtte til lokalradio, må jeg svare, at det gør en del kommuner jo også. Jeg kan efter hukommelsen nævne tre kommuner, Århus Kommune, Køge Kommune, som har 700.000 kr. på næste års budget til lokalradiovirksomhed, og Odense Kommune, og der er mange andre kommuner, der ved at stille lokaler, faciliteter, studiestyr og sådan noget til rådighed virkelig har støttet og sandsynligvis også fortsat vil støtte lokalradiovirksomhed.

Jeg har aldrig rigtig kunnet forstå, at der stadig i Folketinget er enighed om at støtte dagspressen. Jeg ved godt, det ikke er kulturministeren, der støtter dagspressen, men gennem Dagbladenes Finansieringsinstitut gives der etableringstilskud til nye blade, der gives momsfristagelse, og der gives portonedsættelse. Det udmønter sig selvfølgelig sjældent i, at man sender kontante kroner fra statskassen til de enkelte dagblade, men det udmønter sig dog i, at der er penge, man ikke får ind i statskassen, og det må dog i det store og hele blive det samme. Der foreligger beregninger af, at dagspressen om året i direkte og indirekte støtte modtager mellem 300 og 500 mill. kr. Hvorfor skulle man så ikke kunne støtte lokalradio og lokal-tv med 100, 125, 150 mill. kr.?

Hr. Arne Melchior siger, at det er et gæt, når vi skriver 100–125 mill. kr. Nej, det er ikke et gæt. Der er redegjort for, på hvilket grundlag beregningerne er foretaget. Sådan har vi lagt det frem. Vi ved godt, at beløbet muligvis vil vokse i årenes løb, det regner vi med, og det mener jeg heller ikke vi har skjult.

[Ingerlise Koefoed]

Vi mener, at lokalradio- og lokal-tv-virksomheden er en meget vigtig virksomhed med stor folkelig bevågenhed. Det er en virksomhed, som staten og kommunerne må være indstillet på at støtte på den ene eller den anden måde, men nægter man at støtte dette forslag, så har man dermed vist, at man i virkeligheden ikke interesserer sig et suk for folkets radio og folkets tv. Så interesserer man sig kun for Danmarks Radio og Danmarks Radios tv – som man nu er sådan lidt forbeholden over for – og for det rent reklamefinansierede og det udenlandske kommercielle tv, som vi kan vente.

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Hr. Tastesen stillede et konkret spørgsmål, som jeg gerne vil svare på. Det var spørgsmålet om justitsministerens indskærpelse af lotterireglerne, som jo også har med bingo-spil at gøre. Hr. Tastesen spurgte, om justitsministeren havde spurgt mig, før han sendte denne indskærpelse af reglerne ud. Ja, det har han, og jeg synes, det er et meget rimeligt cirkulære.

Jeg skal ikke på justitsministerens vegne svare for det konkrete indhold, men det afgørende er, at cirkulæret kun vedrører offentlige bingo-spil, som er en del af andet offentligt lotteri, og altså er en indskærpelse af de regler, som gælder for offentligt lotteri. Det vedrører ikke bingo, som drives inden for foreninger, f.eks. for medlemmer af radiostøtteforeninger. Der kan man stadig spille bingo, hvis man vil, det er lovligt, og man kan beholde de penge, som man får derfra.

Det er kun, når man laver helt offentlige lotterier via radiobingo, at de samme regler gælder, som gælder for andet offentligt lotteri, nemlig at 40 pct. af salgsindtægterne skal bruges til de velgørende formål, som er det grundlag, man har fået tilladelse til lotteriet på af politimesteren. Det er vel ganske rimeligt, at der gælder de samme regler for et lotteri, man sender ud på lodsedler i offentligheden, og et, som sendes via et radiosystem.

Ellers vil jeg sige, at jeg egentlig synes, man må sige om debatten her, at den har fået et meget rimeligt forløb også set fra mit synspunkt. Der er kommet en række synspunkter frem, som kan være nyttige, når vi

skal finde en samlet lovgivning for lokalradio og lokal-tv. Der er stadig væk uenighed om finansieringsspørgsmålet, som er et væsentligt spørgsmål, og det giver os jo grund til i de kommende måneder at fortsætte drøftelsen af disse ting. Der er også på en række andre områder dukket ting op ved igangsættelsen af lokalradioer under den permanente ordning, der er vedtaget, som jeg nok synes trænger til at blive set efter. Så jeg synes, det er glimrende, at vi nu er enige om at prøve på at nå frem til et nyt fælles lovgrundlag for radio og tv, så vi får tingene samlet sammen.

Jeg vil kun gøre én kommentar til fru Ingerlise Koefoed, der spørger, hvorfor vi er bekymrede for offentlig finansiering på dette område. Det hænger sammen med, at det er et område, hvor jeg er bange for fastlåsning på et relativt tilfældigt tidspunkt af et mønster, som er i rivende udvikling og forandring på grund af de nye muligheder og den stærke udvikling, der er på det teknologiske område. Derved bliver også uoverskueligheden af, hvordan væksen vil blive, og dermed uoverskueligheden af, hvad man indskiber sig i, når man går ind i offentlig finansiering, meget stor og så stor, at jeg synes, at det alene er nok til, at man må være en meget betydelig bekymring specielt på dette område.

(Kort bemærkning).

Flemming Jensen (KF):

Jeg synes, fru Ingerlise Koefoed har krav på et svar, når hun spørger, hvordan det kan være, at vi i den side af salen godt vil støtte idræt og kulturliv i øvrigt, men ikke vil sætte offentlige penge i det her.

For mig ligger det sådan – ud over det, ministeren har nævnt – at vi her står med en ny aktivitet, der kan finansieres på anden måde. Da dette er en principdebat, vil jeg nævne ordet reklame, og det vil jeg også nævne under hensyn til, at reklame vil – derom er jeg overbevist – være til gavn for det lokale erhvervsliv, som kan være med her, mens der er andre steder, hvor det vil være for dyrt for det at deltage.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Til kulturministerens bekymring for, om man skulle læse sig fast ved at fastsætte of-

[Ingerlise Koefoed]

fentlige tilskud, er at sige, at man kan da i loven indsætte en revisionsparagraf, og man kan løbende følge udviklingen og, når der er gået to eller tre år, se, hvordan det er gået, og ændre lovgivningen derefter.

Til hr. Flemming Jensen vil jeg sige: hvorfor skal netop det område være afhængigt alene af sponsorer eller kommercielle erhvervslivsmennesker, eller hvad det nu er for nogle? Der er vel ikke nogen herinde, der har drømt om, at overlade hele det øvrige kulturliv alene til sponsorerne, selv om man efter min mening i denne tid er mere begejstret for sponsortanken, end jeg ønsker. Jeg har ikke hørt nogen sige, at for fremtiden skal dansk teaterliv klare sig alene ved erhvervslivets nåde og støtte.

Denne kulturaktivitet er lige så vigtig som alle andre, men den skal ikke støttes.

Tastesen (S):

Til kulturministeren vil jeg sige, at vi i Socialdemokratiet og i SF jo er nødt til at formulere os i Folketinget, for at ministeren og hr. Bilgrav-Nielsen kan vide, hvad det er, vi ønsker, og hvad det er, vi vil; det er måske ikke helt udelukket, at vi bliver kaldt med til de endelige forhandlinger, når man kommer så vidt, så vi kan få indflydelse på helheden i denne forbindelse. Det må jo vise sig.

Til hr. Bilgrav-Nielsen vil jeg blot sige, at jeg håber, vi finder en brugbar konstruktion – som hr. Bilgrav-Nielsen udtrykte sig – som er fri for kommercielle interesser. Det er jo helt åbenbart, at den idépolitiske modsætning mellem synspunkterne herinde i øjeblikket er omkring de lokale medier.

Jeg vil sige til kulturministeren, at den fremstilling, der er givet omkring bingo-spilscirkulæret og de offentlige lotterier osv., er rigtig nok, og vi har for så vidt intet principielt imod noget af det, der sker. Det, som jeg spurgte kulturministeren om, var: når vi skal have en kulturpolitisk helhedspakke, som jeg har forstået kulturministeren mener, hvorfor så gribe ind undervejs til at træffe disse beslutninger, så man risikerer at kvæle nogle lokale tv-stationer? Er det ikke uventligt af regeringen at gøre det?

Ministeren ved udmærket godt, at disse 40 pct.s regler kan man ikke leve med, fordi det er umuligt at lave budgetter, som kan holde, med de omkostninger der knytter sig til radio

og tv. Sammenligningen kan ikke holde. Det rigtige ville være, at kulturministeren gik til justitsministeren og bad om, at tidspunktet for ikrafttrædelsen af dette cirkulære blev sammenfaldende med den beslutning om finansiel støtte, som Folketinget måtte træffe på et tidspunkt næste år, så ville der være en vis rimelighed i det.

Dernæst må jeg sige, at kulturministeren i virkeligheden har bekræftet – det bekymrer mig, og jeg håber, det bekymrer mange andre medlemmer i Tinget – at han går ind for en magtforvridning ved dobbeltbeslutningen om at give ret til, at dagblade og erhvervsvirksomheder direkte kan drive lokalradio og -tv, samtidig med at han går ind for reklamefinansiering. Ingen af os, der har fulgt med i medieudviklingen, er i tvivl om, at det skaber magtforvridning til fordel for professionelle, stærke kræfter, som gradvis vil underkue alt det spirende liv, som vi har fået frem ved nærradioerne igennem den seneste tid. Man vil simpelt hen ikke over for de massive, professionelle kræfter, der her er tale om, kunne klare sig, derfor er den kombination særdeles uheldig.

Det sidste, jeg vil sige, skal også være et vink til kulturministeren. Jeg vil gerne have lov til med formandens tilladelse at citere fra betænkning over forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (L 186, 1984-85). Vi vedtog i fællesskab at sige:

»Endelig er flertallet enig om, at der – når kabelanlæggene får en betydelig kanalkapacitet – bør stilles krav om, at der ud over de i § 3, stk. 4, nævnte danske programmer bør reserveres kapacitet til nabolandenes offentlige fjernsynsprogrammer samt til en såkaldt »åben kanal«, som stilles til rådighed for lokalt producerede programmer. Ministeren for kulturelle anliggender har derfor givet tilsagn om, at disse spørgsmål tages op til behandling i forbindelse med det forslag til en permanent lovgivning om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, som vil blive forelagt i det kommende folketingsår. Udvalgsflertallet ønsker i denne forbindelse at understrege, at man lægger afgørende vægt på, at der i den kommende lovregulering gennemføres bestemmelser, som sikrer, at der også på længere sigt bliver tale om en kulturpolitisk velafbalanceret programspredning over danske kabelanlæg, bl.a. ved at reservere kapacitet til de nævnte programmer.«

[Tastesen]

Jeg må spørge kulturministeren endnu en gang: er disse vigtige synspunkter, som den tidligere kulturministers parti og den nuværende kulturministers parti gik ind for, stadig væk regeringens politik?

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Nu er der grænser for, hvor meget vi skal foregribe den videre drøftelse af disse ting, men det er jo godt med de signaler, som der er talt om nogle gange i dagens debat.

Jeg deler ikke hr. Tastesens synspunkt i spørgsmålet om lotterierne og bingo; jeg synes, det var en rimelig handling at stille radiobingo på linje med andre offentlige lotterier, således at reglerne er de samme, hvad enten man laver bortlodning i det ene eller det andet system. Og specielt for lokalradioerne er det jo væsentligt, når man ser på bingofinansieringen – hvad man så end måtte mene om den – at den stadig væk kan foregå fuldstændig uantastet i de foreningssammenhænge, hvori en meget stor del af disse bingospil omkring de radioer, som har indtægter af denne art, foregår.

Med hensyn til det sidste spørgsmål, som hr. Tastesen stillede om regulering af udviklingen på kabelområdet, overvejelse af kabelnavn, og hvad der ellers har været oppe, er mit standpunkt uforandret. Det er en sag, som vi er parat til at tage op, når det måtte vise sig, at der er brug for at få drøftet disse ting. Standpunktet er stadig det, som min forgænger har givet udtryk for, og som jeg selv i svar til kulturudvalget har givet udtryk for indtil flere gange.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Jamen mener ministeren ikke, at der netop i øjeblikket i høj grad er brug for at få en klar melding om, hvad Folketinget mener på dette område, således at balancen mellem satellitprogrammer, nabolandsprogrammer og danske programmer bliver rimelig, så vi får kulturpolitisk balance? Skal det først ske på det tidspunkt, hvor vildskuddene er vokset så stærkt, at mulighederne for regulering ikke længere er til stede?

Jeg går ud fra, at kulturministeren skal deltage i de fortsatte forhandlinger omkring hybridnettet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 23:

Forslag til folketingsbeslutning om indkøb af nutidskunst.

Af Ingerlise Koefoed (SF) m.fl.
(Fremsat 30/10 86).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Umiddelbart kan det fremsatte forslag fra SF forekomme meget positivt og fornuftigt, ikke mindst når man ser det i lyset af den positive holdning til oprettelse af et museum for moderne kunst, der kom frem fra så godt som alle Folketingets partier i forbindelse med behandlingen af SFs forslag til folketingsbeslutning om et museum for moderne dansk nutidskunst.

Når jeg alligevel ikke kan gå ind for forslaget, skyldes det flere ting. For kort tid siden har jeg med henblik på overvejelser vedrørende nye initiativer på museumsområdet for så vidt angår den moderne kunst nedsat en mindre arbejdsgruppe, som består af særligt museums- og kunsthøgskolekyndige. Gruppen har fået til opgave at foretage en vurdering af, hvilke museale forpligtelser det offentlige har over for den moderne kunst, herunder at bedømme den nuværende situation og behovet for fornyelse, udbygning og aktivering. Arbejdsgruppen er endvidere anmodet om at